

שאלה: בעלי עוזר לי כל שבת בבוקר שהוא לוקח את הילדים הקטנים אתו לבית הכנסת, ואני מספיקה לשון יותר בשעות ההן. כי כל השבוע אני עובדת קשה ואני מנצלת שעות אלו "לחדש את כוחותי". אבל עכשיו שמעתי ברדיו ראיון עם רב הקובע שאינו נכון שיעשה כך. למה?

תשובה: הרב ההוא לא כיון לכל הגילים. ודאי מגיל שהילד בן שש והלאה טוב לקחת אותו לתפילה בבית הכנסת, כדי שיורגל לתפילה כהוגן ולא בחטף, כדרך כמה המתפללים ביחידות. וגם טוב שישמע הקריאה הציבורית בתורה. אבל כל זה אמור כאשר הילד אינו מפריע לכוונתם של שאר האנשים המתפללים בבית הכנסת. לא כן כאשר הוא שובב ורץ ממקום למקום, ולפעמים מרעיש בשיחות עם חבריו או מתקוטט אתם. במקרים אלו יש עבירה בהבאתו לבית הכנסת.

נצטט כאן דברי המשנה ברורה (קכד, ס"ק כח), לענין אלו שמביאים ילדיהם קטנים לבית הכנסת: "וצריך שיחנכם שיעמדו באימה ויראה. והקטנים ביותר הרצים ושבים בבית הכנסת בשחוק, מוטב שלא להביאם. דהקָרְגָל נעשה טבע [גם כשיגדלו לא יהיו מחונכים כראוי, ויזלזלו בתפילה] וגם שמטרידים להצבור בתפילתם".

מקורו של הרב הוא בדברי "שני לוחות הברית" (מסכת תמיד, נר מצוה) אבל הוא קיצר מדברי מקורו "דרך חיים" של ר' מנחם די לונזאנו (תקופת אריז"ל) עמ' קיז, הכותב: "בזמן הזה יש המביא טף לבית הכנסת לתת עונש למביאהם, לפי שהוא בא לחלל קדושת בית אלוהינו, ולשחוק בו כברחובות קריה. זה מצחק עם זה וזה מכה את זה, זה רץ אילך וזה רצה אילך... וכוונת המתפללים נפסדה... אך הטף הגדול יביאנו לבית הכנסת, ולא יניחנו לזוז ממקומו. וילמדהו ויזרזהו לענות אמן וקדושה, ולא יניחהו לדבר דברי הבאי... ובזה יה לו [=לאב] שכר טוב מאת השם יתברך".

ודאי אין מתפקידו של הבעל להיות "שְׁמֵרְטָף" (בְּבִי-סִיטָר). הבעל גם הוא חייב להתפלל תפילתו בכוונה, ואם ראשו טרוד בשמירת הילד הקטן, יצא שכרו בהפסדו.

אשה שתקבל על עצמה הטירחה לשמור על הילדים בבית, תהיה שותפה בשכר שבעלה שמתפלל בכוונה.